

Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Pravilnika o nekaterih ukrepih za preprečevanje, nadzor in izkoreninjenje transmisivnih spongiformnih encefalopatij obsega:

- Pravilnik o nekaterih ukrepih za preprečevanje, nadzor in izkoreninjenje transmisivnih spongiformnih encefalopatij (Uradni list RS, št. 74/13 z dne 6. 9. 2013),
- Pravilnik o spremembi Pravilnika o nekaterih ukrepih za preprečevanje, nadzor in izkoreninjenje transmisivnih spongiformnih encefalopatij (Uradni list RS, št. 37/14 z dne 26. 5. 2014),
- Pravilnik o spremembah in dopolnitvi Pravilnika o nekaterih ukrepih za preprečevanje, nadzor in izkoreninjenje transmisivnih spongiformnih encefalopatij (Uradni list RS, št. 4/16 z dne 22. 1. 2016),
- Pravilnik o spremembah Pravilnika o nekaterih ukrepih za preprečevanje, nadzor in izkoreninjenje transmisivnih spongiformnih encefalopatij (Uradni list RS, št. 63/16 z dne 7. 10. 2016),
- Pravilnik o spremembah Pravilnika o nekaterih ukrepih za preprečevanje, nadzor in izkoreninjenje transmisivnih spongiformnih encefalopatij (Uradni list RS, št. 81/18 z dne 14. 12. 2018).

P R A V I L N I K

o nekaterih ukrepih za preprečevanje, nadzor in izkoreninjenje transmisivnih spongiformnih encefalopatij

(neuradno prečiščeno besedilo št. 4)

1. člen **(vsebina)**

S tem pravilnikom se za izvajanje 6., 6.a, 7, 8., 11., 12., 13. in 14. člena ter Prilog III, IV, V, VII, VIII in X Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 999/2001 z dne 22. maja 2001 o določitvi predpisov za preprečevanje, nadzor in izkoreninjenje nekaterih transmisivnih spongiformnih encefalopatij (UL L št. 147 z dne 31. 5. 2001, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) 2018/969 z dne 9. julija 2018 o spremembi Priloge V k Uredbi Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 999/2001 glede zahtev za odstranitev snovi s specifičnim tveganjem pri malih prežvekovalcih UL L št. 174 z dne 10. 7. 2018, str. 12), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 999/2001/ES) določa:

- izvajalce vzorčenja in preiskav na transmisivne spongiformne encefalopatije (v nadaljnjem besedilu: TSE) pri govedu, ovcah in kozah ter pri drugih živalskih vrstah;
- obseg testiranja na TSE pri govedu, ovcah in kozah ter pri drugih živalskih vrstah;
- izvajalce vzorčenja in preiskav za genotipizacijo pri ovcah;
- obseg izvajanja genotipizacije pri ovcah;
- izvajanje selekcije glede odpornosti proti TSE v okviru rejskih programov;
- nekatera odstopanja pri proizvodnji, predelavi in uporabi predelanih živalskih beljakovin in način izdaje dovoljenj za uveljavljanje odstopanj;
- način odstranjevanja živalskih tkiv s specifičnim tveganjem (v nadaljnjem besedilu: SRM);
- način prijave suma na TSE ter postopke obveščanja;
- način izvedbe nekaterih ukrepov ob sumu in po potrditvi TSE;

- postopek pridobitve in vzdrževanja statusa tropa s nadzorovanim ali z zanemarljivim tveganjem za klasični praskavec.

2. člen (pomen izrazov)

Za potrebe tega pravilnika imajo uporabljeni izrazi naslednji pomen:

1. klinični sum na TSE je sum na TSE, ki ga postavi veterinar veterinarske organizacije (v nadaljnjem besedilu: veterinar) na podlagi rezultatov klinične preiskave;
2. laboratorijski sum na TSE je sum na TSE, ki ga postavi imenovani laboratorij za TSE, ko je rezultat hitrega testa pozitiven ali ni dokončen;
3. uradni sum na TSE je sum, ki je podan, ko:
  - uradni veterinar na podlagi kliničnega suma na TSE veterinarja in opravljene epizootiološke poizvedbe potrdi klinični sum na TSE,
  - uradni veterinar postavi sum na TSE pri ante mortem pregledu govedu, ovac oziroma koz pred klanjem,
  - Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (v nadaljnjem besedilu: Uprava) prejme obvestilo o laboratorijskem sumu na TSE;
4. epizootiološka poizvedba je poizvedba, ki jo opravi uradni veterinar z namenom pridobitve podatkov iz 1. točke Poglavlja B Priloge VII Uredbe 999/2001/ES;
5. bovina spongiformna encefalopatija (v nadaljnjem besedilu: BSE) je oblika TSE, ki je značilna za govedo;
6. uradna potrditev BSE pomeni, da Uprava uradno potrdi BSE na podlagi rezultatov ene izmed potrditvenih preiskav iz točke 3.1. Poglavlja C Priloge X Uredbe 999/2001/ES;
7. uradna potrditev TSE pomeni, da Uprava uradno potrdi TSE na podlagi rezultatov ene izmed potrditvenih preiskav iz točke 3.2 Poglavlja C Priloge X Uredbe 999/2001/ES;
8. genotipizacija je preiskava dela DNK v področju gena, ki nosi genski zapis za prionski protein (v nadaljnjem besedilu: PrP), s katero se določi genotip.

3. člen (monitoring TSE)

(1) Za izvajanje 6. člena Uredbe 999/2001/ES Uprava pripravi letni program monitoringa in izkoreninjenja TSE, katerega sestavni del je program aktivnega in pasivnega monitoringa pri govedu (v nadaljnjem besedilu: monitoring BSE), ovcah in kozah ter pri drugih živalskih vrstah (v nadaljnjem besedilu: monitoring ostalih TSE) ob upoštevanju minimalnih zahtev iz Priloge III Uredbe 999/2001/ES in Odločbe Komisije z dne 28. septembra 2009 o pooblastitvi nekaterih držav članic za revizijo njihovih letnih programov spremljanja BSE (UL L št. 256 z dne 29. 9. 2009, str. 35), zadnjič spremenjene z Izvedbenim sklepom Komisije z dne 4. februarja 2013 o spremembi Odločbe 2009/719/ES o pooblastitvi nekaterih držav članic za revizijo njihovih letnih programov spremljanja BSE (UL L št. 35 z dne 6. 2. 2013, str. 6), (v nadaljnjem besedilu: Odločba 2009/719/ES).

(2) Testiranje na BSE je obvezno:

- a) pri vseh govedih, ne glede na starost, kadar gre za sum na BSE;
- b) pri vseh govedih, zaklanih za prehrano ljudi, iz točke 2.1. I. dela poglavja A priloge III Uredbe 999/2001/ES, v starosti nad 48 mesecev, ki so bila skotena v eni izmed držav, navedenih v prilogi Odločbe 2009/719/ES;
- c) pri vseh govedih, zaklanih za prehrano ljudi, iz točke 2.1. I. dela poglavja A priloge III Uredbe 999/2001/ES, v starosti nad 24 mesecev, ki niso bila skotena v eni izmed držav, navedenih v prilogi Odločbe 2009/719/ES;

- č) pri poginulih in usmrčenih govedih iz točke 3.1. I. dela poglavja A priloge III Uredbe 999/2001/ES, v starosti nad 48 mesecev, ki so bila skotena v eni izmed držav, navedenih v prilogi Odločbe 2009/719/ES;
- d) pri poginulih in usmrčenih govedih iz točke 3.1. I. dela poglavja A priloge III Uredbe 999/2001/ES, v starosti nad 24 mesecev, ki niso bila skotena v eni izmed držav, navedenih v prilogi Odločbe 2009/719/ES;
- e) pri vseh govedih, zaklanih za prehrano ljudi, iz točke 2.2. I. dela poglavja A priloge III Uredbe 999/2001/ES, v starosti nad 30 mesecev, ki niso bila skotena v eni izmed držav, navedenih v prilogi Odločbe 2009/719/ES.

(3) Testiranje na TSE je obvezno:

- pri vseh ovcah in kozah, ne glede na starost, kadar gre za sum na TSE;
- pri reprezentativnem številu zaklanih, poginulih ali usmrčenih ovac in koz, starejših od 18 mesecev, tako da je zagotovljena raven, ki daje 95-odstotno zagotovilo odkrivanja klasičnega praskavca, če je ta prisoten v populaciji pri ne več kot 0,1-odstotni prevalenci. Reprezentativno število preiskav je določeno v predpisu, ki ureja izvajanje sistematičnega spremljanja zdravstvenega stanja živali, programov izkoreninjenja bolezni živali ter cepljenj živali v posameznem letu;
- pri ovcah in kozah, ki izvirajo iz tropov, kjer se izvaja izkoreninjenje TSE, v skladu s prilogo VII in 5. točko II. dela Poglavja A Priloge III Uredbe 999/2001/ES.

(4) Vzorčenje na BSE in ostale TSE se izvaja v skladu s Poglavjem C Priloge X Uredbe 999/2001/ES. Za preiskavo na BSE se pošlje v preiskavo podaljšano hrbtenjačo z obeksom. Za preiskavo na TSE pri ovcah in kozah se pošlje v preiskavo podaljšano hrbtenjačo z obeksom in male možgane.

(5) Vse podatke o vzorčenjih v okviru monitoringa BSE in ostalih TSE, vključno z rezultati analiz, vnašajo vzorčevalci in izvajalec analiz v informacijski sistem Uprave CIS VET (v nadaljnjem besedilu: CIS VET).

4. člen **(monitoring TSE v klavnicah)**

(1) Za goveda, zaklana v klavnici, za katera je v skladu z drugim odstavkom prejšnjega člena testiranje na BSE obvezno, je treba po zakolu, pred končno presojo zdravstvene ustreznosti mesa govedi, pridobiti negativen rezultat testa na BSE. Prav tako je pred presojo zdravstvene ustreznosti mesa govedi treba pridobiti negativen rezultat testa na BSE v primeru, ko se vzorčenje opravi na zahtevo nosilca dejavnosti. Nosilci dejavnosti klanja govedi so v klavnicah za namen izvajanja monitoringa BSE dolžni vzpostaviti sistem, ki zagotavlja, da se vse živali, ki jih je treba testirati na BSE, identificirajo in vzorčijo.

(2) Nosilec dejavnosti klanja govedi je dolžan zagotoviti sledljivost trupov govedi oziroma sledljivost zaporedja prehajanja trupov govedi preko klavne linije. Nosilec dejavnosti klanja govedi mora do prejema rezultata testov na BSE zadržati tudi en trup pred in dva trupa za trupom testirane živali.

(3) Za ovce in koze, zaklane v klavnici, za katere je v skladu s tretjim odstavkom prejšnjega člena testiranje na TSE obvezno, je treba po zakolu, pred končno presojo zdravstvene ustreznosti mesa ovac in koz, pridobiti negativen rezultat testa na TSE.

(4) Vzorce pri klavnih živalih v klavnicah za testiranje na BSE pri govedu ter na TSE pri ovcah in kozah odvzame uradni veterinar ali uradni preglednik pod njegovim nadzorom. Vzorce za testiranje na BSE pri govedu lahko odvzame tudi osebje klavnice v skladu s točko 6 (b) 5. člena Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 854/2004 z

dne 29. aprila 2004 o določitvi posebnih predpisov za organizacijo uradnega nadzora proizvodov živalskega izvora, namenjenih za prehrano ljudi (UL L št. 139 z dne 30. 4. 2004, str. 206), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) 2015/2285 z dne 8. decembra 2015 o spremembi Priloge II k Uredbi Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 854/2004 o določitvi posebnih predpisov za organizacijo uradnega nadzora proizvodov živalskega izvora, namenjenih za prehrano ljudi, v zvezi z nekaterimi zahtevami za žive školjke, iglokožce, plaščarje in morske polže ter Priloge I k Uredbi (ES) št. 2073/2005 o mikrobioloških merilih za živila (UL L št. 323 z dne 9. 12. 2015, str. 2).

(5) Glava in obe polovici trupa živali se označijo z enako kodno številko kot vzorec, ki se pošlje v preiskavo. Glava ostane v klavnici do prejema rezultatov preiskave. Če je rezultat hitrega testa na TSE negativen, se glava odstrani v skladu z Uredbo (ES) št. 1069/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o določitvi zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi, ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1774/2002 (Uredba o živalskih stranskih proizvodih) (UL L št. 300 z dne 14. 11. 2009, str. 1), zadnjič spremenjeno z Uredbo Sveta (EU) št. 1385/2013 z dne 17. decembra 2013 o spremembi uredb Sveta (ES) št. 850/98 in (ES) št. 1224/2009 ter uredb (ES) št. 1069/2009, (EU) št. 1379/2013 in (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta, zaradi spremembe položaja Mayotta v razmerju do Evropske unije (UL L št. 354 z dne 28. 12. 2013, str. 86), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 1069/2009/ES). Če rezultat hitrega testa na TSE ni negativen, uradni veterinar celo glavo takoj pošlje v nacionalni referenčni laboratorij (v nadaljnjem besedilu: NRL) za izvedbo potrditvenih diagnostičnih preiskav.

(6) Pri zakolu govedi na isti liniji se trupe ene živali pred in dveh živali za trupom živali, pri kateri je rezultat hitrega testa na BSE pozitiven ali ni dokončen, zadrži do izvidov potrditvenih preiskav in se jih uniči samo, če je rezultat potrditvenih preiskav iz točke 3.1(b) Poglavlja C Priloge X Uredbe 999/2001/ES pozitiven ali nejasen.

(7) Če se pri zakolu živali za prehrano ljudi zahteva preiskava na BSE ali na ostale TSE, pa preiskava ni bila opravljena ali pa je bil vzorec neuporaben za testiranje (raztrgan ali močno poškodovan obeks, ki ne omogoča pravilne priprave vzorca za izvedbo preiskav, ali če obeks manjka), se vse dele živali, vključno s kožo, oceni kot zdravstveno neustrezne za prehrano ljudi in se jih odstrani v skladu z Uredbo 1069/2009/ES.

(8) Ne glede na prvi in tretji odstavek tega člena lahko uradni veterinar v klavnici dovoli označevanje trupov z oznako zdravstvene ustreznosti tudi pred prejemom izvida hitrega testa, če oceni, da ima nosilec dejavnosti klanja v sklopu sistema analize tveganj in kritičnih kontrolnih točk (HACCP) uveden sistem, ki zagotavlja, da noben del pregledanih živali, označen z oznako zdravstvene ustreznosti, ne zapusti klavnice do prejema negativnega rezultata hitrega testa.

5. člen

(monitoring TSE pri živalih, ki niso namenjene za prehrano ljudi)

(1) Vzorčenje za preiskave na TSE pri živalih, ki niso namenjene za prehrano ljudi, izvaja Nacionalni veterinarski inštitut (v nadaljnjem besedilu: NVI) v odobrenih vmesnih obratih kategorije 1 za zbiranje in obdukcijo živalskih trupel. NVI mora v teh obratih vzpostaviti sistem, ki zagotavlja, da so vse živali, ki jih je potrebno testirati v skladu z drugim in tretjim odstavkom 3. člena tega pravilnika, dejansko vzorčene in da so opravljene predpisane preiskave na BSE oziroma na TSE.

(2) NVI z enako kodno številko kot vzorec označi tudi glavo živali, ki je bila vzorčena. Glava ostane v odobrenih vmesnih obratih kategorije 1 za zbiranje in obdukcijo živalskih trupel do prejema rezultatov preiskave. Če je rezultat hitrega testa na BSE oziroma

TSE negativen, se glava odstrani v skladu z Uredbo 1069/2009/ES. Če rezultat hitrega testa na BSE oziroma TSE ni negativen, strokovni delavec NVI celo glavo takoj pošlje v NRL za TSE za izvedbo potrditvenih diagnostičnih preiskav.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena lahko Uprava v dovoljenju za izjemno uporabo živalskih stranskih proizvodov (v nadaljnjem besedilu: ŽSP) v skladu s predpisom, ki ureja izvajanje Uredbe (ES) o določitvi zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi, določi druga mesta odvzemov vzorcev za preiskave na BSE oziroma TSE pri živalih, ki niso namenjene za prehrano ljudi.

(4) Ne glede na prvi odstavek tega člena se vzorčenje za preiskave na TSE pri živalih, ki niso namenjene za prehrano ljudi, ne opravi v primeru izdanega dovoljenja za izjemno odstranjevanje ŽSP v skladu s predpisom, ki ureja izvajanje Uredbe (ES) o določitvi zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi.

(5) Sumljivih živali na TSE, pozitivnih živali na TSE in živali, usmrčenih v okviru ukrepov za izkoreninjenje TSE, ni dovoljeno odstraniti kot odpadke s sežiganjem ali zakopavanjem na kraju samem.

6. člen **(genotipizacije v okviru izkoreninjenja TSE in monitoring)**

(1) Z metodo genotipizacije z validiranim molekularno-biološkim postopkom ugotavljanja nukleotidnih zaporedij za kodone 136, 154 in 171 je treba določiti genotip pri:

- ovcah v tropih ovac, kjer se izvaja izkoreninjenje praskavca, v skladu s Poglavjem B Priloge VII Uredbe 999/2001/ES;
- odbranih ovnih na testnih postajah in ovnih, namenjenih za pripust, v skladu s potrjenim rejskim programom.

(2) Z metodo genotipizacije z validiranim molekularno-biološkim postopkom ugotavljanja nukleotidnih zaporedij za kodone 136, 141, 154 in 171 je treba določiti genotip pri:

- vsakem pozitivnem primeru TSE pri ovcah;
- najmanj 100 naključno izbranih poginulih ali usmrčenih ovcah in
- vseh primerih atipičnega praskavca pri ovcah.

(3) Vzorce iz prvega in drugega odstavka tega člena odvzame pri poginulih in usmrčenih živalih NVI v odobrenih vmesnih obratih kategorije 1 za zbiranje in obdukcijo živalskih trupel, pri živalih, zaklanih za prehrano ljudi, uradni veterinarji v klavnicah, pri ostalih živalih pa veterinarska organizacija. Preiskave opravi NVI.

(4) Vse podatke o vzorčenjih za namen genotipizacij, vključno z rezultati analiz, je treba vnesti v računalniški program EPI. Podatke vnašajo vzorčevalci in izvajalec analiz.

7. člen **(selekcija ovac na odpornost proti TSE v okviru rejskih programov)**

(1) Rejci ovac, ki so vključeni v rejski program v skladu s predpisi, ki urejajo živinorejo, so v okviru rejskega programa za posamezno pasmo ovac na podlagi genotipizacije dolžni izvajati tudi selekcijo ovac na odpornost proti TSE v skladu s 6.a členom in Poglavjem C Priloge VII Uredbe 999/2001/ES.

(2) Podrobna pravila selekcije ovac glede odpornosti proti TSE se določijo v rejskem programu. Cilj selekcije ovac glede odpornosti proti TSE je povečanje deleža živali z odpornimi genotipi za klasični praskavec v tropu in doseganje statusa odpornosti tropa na ravni I.

(3) Rejski programi za posamezne pasme ovac se potrdijo na podlagi pisnega soglasja Uprave k rejskemu programu, v katerem morajo biti vključeni tudi minimalni kriteriji iz Poglavlja C Priloge VII Uredbe 999/2001/ES.

(4) V skladu s potrjenim rejskim programom in v skladu z letnim programom monitoringa in izkoreninjenja TSE priznana rejska organizacija vsako leto do 15. januarja Upravi predloži program genotipizacij za tekoče leto. Do 15. februarja tekočega leta priznana rejska organizacija pošlje Upravi poročilo o izvajanju selekcije živali na odpornost proti TSE v preteklem letu in o doseganju ciljev iz potrjenega rejskega programa.

(5) Nadzor nad izvajanjem rejskih programov v delu, ki se nanaša na selekcijo živali glede odpornosti proti TSE, izvaja Uprava.

8. člen **(genotipizacije in odpornost proti TSE)**

(1) V zvezi z odpornostjo na okužbo s TSE se ovce glede na genotipe razvrščajo v pet skupin rizičnosti. Različne kombinacije alelov (genotipi) in njihova razvrstitev v skupine rizičnosti so v Prilogi, ki je sestavni del tega pravilnika.

(2) Genotip ovac, ki so vključene v rejski program, vpiše priznana rejska organizacija v zootehniška spričevala v skladu s pravilnikom, ki ureja poreklo za čistopasemske plemenske ovce in koze, njihovo seme, jajčne celice in zarodke.

(3) Status odpornosti tropa ovac proti TSE rejcu podeljuje priznana rejska organizacija in o tem obvesti Upravo.

(4) Poleg statusa odpornosti tropa na ravni I in ravni II iz prvega odstavka Dela 4 Poglavlja C Priloge VII Uredbe 999/2001/ES lahko rejska organizacija prizna tropu ovac tudi status odpornosti na ravni III. Ta status ima trop ovac, v kateri so vse živali genotipizirane ali so potomke genotipiziranih živali. Nobena izmed genotipiziranih živali ter njihovih potomcev ne sme imeti alela VRQ.

(5) Uprava opravlja nadzor statusov odpornosti tropov ovac, vključenih v rejski program, z rednim naključnim vzorčenjem ovac v klavnicah oziroma v rejah in v obratih za zbiranje trupel poginulih živali v skladu s Delom 4 Poglavlja C Priloge VII Uredbe 999/2001/ES. Preverja se ustreznost genotipov živali iz tropov ovac in opravlja se testiranje poginulih ovac iz tropov na ravni I.

9. člen **(analiza tveganja pri ugotovitvi manjših količin ostankov živalskih tkiv v posamičnih krmilih rastlinskega izvora oziroma njihovih krmnih mešanica)**

Za uveljavljanje odstopanja iz točke (e) Poglavlja II Priloge IV Uredbe 999/2001/ES Uprava zagotovi oceno tveganja v sodelovanju z NRL za tkiva živalskega izvora.

10. člen **(odstopanja, dovoljenja in posebna dovoljenja)**

- (1) Območni urad (v nadaljnjem besedilu: OU) Uprave izda dovoljenje za izvajanje:
- 1. točke Oddelka B Poglavlja III Priloge IV Uredbe 999/2001/ES glede uporabe ribje moke, dikalcijevega in trikalcijevega fosfata živalskega izvora in proizvodov iz krvi neprežvekovalcev za proizvodnjo krmnih mešanic za neprežvekovalce, v obratih, ki ne proizvajajo krmnih mešanic za prežvekovalce;
  - točke (d) Oddelka D Poglavlja IV Priloge IV Uredbe 999/2001/ES glede uporabe predelanih živalskih beljakovin, ki niso ribja moka, pridobljenih iz neprežvekovalcev, za proizvodnjo krmnih mešanic, namenjenih izključno za živali iz ribogojstva;
  - točke (d) Oddelka E Poglavlja IV Priloge IV glede proizvodnje mlečnih nadomestkov z ribjo moko, ki so namenjeni mladim prežvekovalcem pred odstavitvijo, v obratih, ki ne proizvajajo drugih krmnih mešanic za prežvekovalce;
  - točke (g) Oddelka E Poglavlja IV Priloge IV Uredbe 999/2001/ES glede krmljenja neodstavljenih prežvekovalcev z mlečnimi nadomestki z ribjo moko na kmetijah, ki redijo tudi druge prežvekovalce;
  - točke (b) Oddelka F Poglavlja IV Priloge IV Uredbe 999/2001/ES glede proizvodnje krmnih mešanic, ki vsebujejo predelane živalske beljakovine, pridobljene iz gojenih žuželk, za živali iz ribogojstva v obratih, ki ne proizvajajo tudi krmnih mešanic za druge rejne živali, razen kožuharjev.

- (2) OU Uprave izda posebno dovoljenje za uveljavljanje odstopanja iz:
- 2. točke Oddelka B Poglavlja III Priloge IV Uredbe 999/2001/ES glede proizvodnje krmnih mešanic za neprežvekovalce, ki vsebujejo ribjo moko, dikalcijev in trikalcijev fosfat živalskega izvora oziroma proizvode iz krvi neprežvekovalcev, v obratih, ki proizvajajo tudi krmne mešanice za rejne prežvekovalce;
  - 2. točke Oddelka D Poglavlja III Priloge IV Uredbe 999/2001/ES glede uporabe in skladiščenja krmnih mešanic, ki vsebujejo predelane živalske beljakovine, pridobljene iz neprežvekovalcev, vključno z ribjo moko, predelane živalske beljakovine, pridobljene iz gojenih žuželk, dikalcijev in trikalcijev fosfat živalskega izvora oziroma proizvode iz krvi neprežvekovalcev, na kmetijah, na katerih gojijo tudi vrste rejnih živali, ki jim ta krmna mešanica ni namenjena;
  - točke (a) Oddelka C Poglavlja IV Priloge IV Uredbe 999/2001/ES glede zakola prežvekovalcev v klavnicah, ki proizvajajo kri neprežvekovalcev, namenjeno za proizvodnjo proizvodov iz krvi za krmljenje rejnih neprežvekovalcev;
  - točke (c) Oddelka C Poglavlja IV Priloge IV Uredbe 999/2001/ES glede proizvodnje proizvodov iz krvi za krmljenje rejnih neprežvekovalcev v predelovalnih obratih, ki predelujejo tudi kri prežvekovalcev;
  - točke (a) Oddelka D Poglavlja IV Priloge IV Uredbe 999/2001/ES glede zakola prežvekovalcev v klavnicah, ki proizvajajo ŽSP iz neprežvekovalcev, namenjene za proizvodnjo predelanih živalskih beljakovin, in glede ravnanja s proizvodi iz prežvekovalcev v razsekovalnici ali drugem obratu, ki proizvaja živalske stranske proizvode iz neprežvekovalcev, namenjene za proizvodnjo predelanih živalskih beljakovin iz Oddelka D Poglavlja IV Priloge IV Uredbe 999/2001/ES;
  - točke (c) Oddelka D Poglavlja IV Priloge IV Uredbe 999/2001/ES glede proizvodnje predelanih živalskih beljakovin iz Oddelka D Poglavlja IV Priloge IV Uredbe 999/2001/ES v predelovalnih obratih, ki predelujejo ŽSP iz prežvekovalcev;
  - točke (d) Oddelka D Poglavlja IV Priloge IV Uredbe 999/2001/ES glede proizvodnje krmnih mešanic za živali iz ribogojstva v obratih, ki proizvajajo tudi krmne mešanice za druge rejne živali, razen kožuharjev;
  - točke (d) Oddelka E Poglavlja IV Priloge IV Uredbe 999/2001/ES glede proizvodnje drugih krmnih mešanic za prežvekovalce v obratih, ki proizvajajo tudi mlečne nadomestke za neodstavljenе rejne prežvekovalce;
  - točke (i) pod (b) Oddelka F Poglavlja IV Priloge IV Uredbe 999/2001/ES glede proizvodnje krmnih mešanic, ki vsebujejo predelane živalske beljakovine, pridobljene iz gojenih žuželk, za živali iz ribogojstva, v obratih, ki proizvajajo tudi krmne mešanice za druge rejne živali, razen kožuharjev;

- 3. točke Oddelka A Poglavlja III Priloge IV Uredbe 999/2001/ES glede objektov, ki skladiščijo posamična krmila in krmne mešanice iz 1. točke Oddelka A Poglavlja III Priloge IV Uredbe 999/2001/ES in ki hkrati skladiščijo tudi krmo za prežvekovalce;
- 5. točke Oddelka A Poglavlja III in tretjega odstavka točke (d) pod 3. Oddelka E Poglavlja V Priloge IV Uredbe 999/2001/ES glede odobritve postopka čiščenja vozil, zabojnikov in skladiščnih prostorov, ki so se predhodno uporabljali za prevoz ali skladiščenje predelanih živalskih beljakovin v razsutem stanju, pridobljenih iz prežvekovalcev, in krmnih mešanic v razsutem stanju, ki vsebujejo te beljakovine, namenjenih za izvoz iz Evropske unije in ki se naknadno uporabijo za prevoz ali skladiščenje krme za dajanje na trg in za krmljenje rejnih prežvekovalcev ali neprežvekovalcev, ki niso živali iz ribogojstva.

(3) Nosilec dejavnosti vloži vlogo na OU Uprave na obrazcu, objavljenem na spletni strani Uprave.

(4) OU Uprave izda posebno dovoljenje po preveritvi izpolnjevanja pogojev v obratu nosilca dejavnosti. Za izdajo dovoljenja iz prvega odstavka tega člena pregled na kraju samem ni potreben.

(5) Dejavnosti, ki so predmet dovoljenja ali posebnega dovoljenja iz tega člena, OU Uprave vpiše v CIS VET.

11. člen **(preiskave krme na prisotnost tkiv živalskega izvora)**

Preiskave krme na prisotnost tkiv živalskega izvora za potrebe uradnega nadzora izvaja NRL za živalske beljakovine v krmi.

12. člen **(odstranjevanje snovi s specifičnim tveganjem)**

(1) Za izvajanje točke 4.3 Priloge V Uredbe 999/2001/ES izda OU Uprave obratom dovoljenje. Nosilec dejavnosti vloži vlogo na obrazcu, ki je objavljen na spletni strani Uprave. Vlogi priloži dokazilo, da ima sklenjeno pogodbo s koncesionarjem o oddaji ŽSP kategorije 1. OU Uprave dejavnosti, ki so predmet dovoljenja, vpiše v CIS VET.

(2) V obratih iz točk 4.1 in 4.3 Priloge V Uredbe 999/2001/ES nosilec dejavnosti določi mesta za odstranjevanje SRM in jih vključi v sistem notranjih kontrol. Na teh mestih morajo biti na voljo vsebniki za zbiranje SRM, ki so označeni z napisom SRM ali Kategorija 1, vidnim z vseh strani vsebnika.

(3) Obrati iz prejšnjega odstavka morajo imeti naslednjo dokumentacijo oziroma evidence:

1. odobrene klavnice o:
  - številu oddanih govejih trupov s hrbtnico, številu oddanih govejih glav, številu oddanih trupov ovac in koz, za katere se zahteva odstranitev hrbtnjače,
  - masi odstranjenih hrbtnic govedi,
  - masi SRM, oddanih koncesionarju za ŽSP kategorije 1;
2. odobrene razsekovalnice o:
  - številu prejetih govejih trupov s hrbtnico, številu prejetih govejih glav, številu prejetih trupov ovac in koz, za katere se zahteva odstranitev hrbtnjače,
  - dobaviteljih,
  - masi odstranjenih SRM,

- masi SRM, oddanih koncesionarju za ŽSP kategorije 1;
3. mesnice o:
- številu prejetih govejih trupov s hrbtenico,
  - dobaviteljnih,
  - masi odstranjenih SRM,
  - masi SRM, oddanih koncesionarju za ŽSP kategorije 1.

13. člen

(ukrepi na gospodarstvu ob kliničnem sumu na TSE in ukrepi ob uradnem sumu na TSE)

(1) Imetnik živali, ki sumi, da je žival zbolela za TSE, mora to sporočiti veterinarski organizaciji. Veterinar mora obiskati gospodarstvo, opraviti klinični pregled živali in na podlagi klinične slike sum boleznimi potrditi ali ovreči. Če na podlagi klinične slike veterinar ne more takoj postaviti suma na TSE in če zdravstveno stanje živali to dopušča, lahko klinični pregled ponovi. Če veterinar postavi klinični sum na TSE, o tem obvesti OU Uprave in prepove premik sumljive živali z gospodarstva.

(2) Uradni veterinar OU Uprave po prejetju obvestila iz prejšnjega odstavka obišče gospodarstvo, se seznanja z ugotovitvami veterinarja, opravi epizootiološko poizvedbo na gospodarstvu (preveri načine krmljenja, starost živali, poreklo, izvor sumljive živali) in na podlagi zbranih podatkov uradno potrdi ali ovreči sum na TSE. Če uradni veterinar na podlagi teh informacij suma ne more uradno potrditi ali ovreči, odredi veterinarju, da opravi dodatne klinične preglede pri sumljivi živali. Če tudi po ponovnem kliničnem pregledu in dodatni epizootiološki poizvedbi suma ni mogoče uradno potrditi ali ovreči, uradni veterinar odredi usmrnitev živali v diagnostične namene.

(3) Ob uradnem sumu na TSE pri ovcah in kozah se poleg ukrepov iz 12. člena Uredbe 999/2001/ES in ukrepov iz Poglavja A Priloge VII Uredbe 999/2001/ES prepove tudi premike ovac in koz z in na gospodarstvo ter klanje za lastno domačo porabo, dokler sum ni ovržen oziroma dokler ni izključena BSE.

14. člen

(ukrepi v klavnici v primeru uradnega suma na TSE pri ante-mortem pregledu)

(1) Če uradni veterinar pri ante-mortem pregledu goved, ovc oziroma koz v klavnici postavi uradni sum na TSE, prepove zakol živali, sumljive na TSE.

(2) Sumljivo žival je treba ločiti od ostalih živali ali jo namestiti v hlev za sumljive živali, če je ta na voljo.

(3) Uradni veterinar odredi usmrnitev sumljive živali, ki jo opravi veterinarska organizacija. Veterinarsko higienska služba odpelje truplo sumljive živali v odobren vmesni obrat kategorije 1 za zbiranje in obdukcijo živalskih trupel enote NVI, ki odvzame vzorce za izvedbo predpisanih preiskav na BSE oziroma TSE.

(4) Poleg ukrepov v klavnici se izvede tudi ukrepe iz tretjega odstavka prejšnjega člena na izvornem gospodarstvu TSE sumljive živali.

15. člen

(ukrepi po potrditvi BSE)

(1) NRL mora o rezultatih potrditvenih preiskav na BSE po telefaksu obvestiti generalnega direktorja Uprave. Glavni urad Uprave o uradni potrditvi BSE takoj po telefaksu obvesti krajevno pristojne OU Uprave.

(2) Ko je BSE uradno potrjena, uradni veterinar na gospodarstvu, kjer je bivala bolna žival, odredi poleg ukrepov, ki se izvedejo ob sumu na BSE, še izvedbo ukrepov iz 13. člena tega pravilnika in 1.(a) točke Poglavja B Priloge VII Uredbe 999/2001/ES.

(3) Živali iz druge in tretje alinee točke 1.(a) Poglavja B Priloge VII Uredbe 999/2001/ES je treba usmrtiti in neškodljivo uničiti.

- (4) Ne glede na prejšnji odstavek:
- se ne usmrtijo in uničijo živali iz tretje alinee točke 1.(a) Poglavja B Priloge VII Uredbe 999/2001/ES, če se ugotovi, da živali iz kohorte niso imele dostopa do enake krme kot prizadeta žival;
  - se usmrtitev in uničenje živali iz tretje alinee točke 1.(a) Poglavja B Priloge VII Uredbe 999/2001/ES odloži do konca njihovega produktivnega življenja, če gre za bike, ki neprekinjeno bivajo v osemenjevalnih središčih, pod pogojem, da se jih po smrti uniči v skladu z Uredbo 1069/2009/ES.

16. člen

(ukrepi po potrditvi klasičnega praskavca pri ovcah in kozah)

(1) Uprava uradno potrdi klasični praskavec, ko sta po uradni potrditvi TSE v skladu s preiskavami in postopki iz točke 3.2(c) Poglavja C Priloge X Uredbe 999/2001/ES izključena BSE in atipični praskavec.

(2) Izkoreninjenje klasičnega praskavca se izvede z usmrtitvijo in neškodljivim uničenjem živali, ki so slabo odporne, dovzetne ali zelo dovzetne za klasični praskavec, z metodo iz točke 2.2.2 (c) Poglavja B Priloge VII Uredbe 999/2001/ES.

(3) Uradni veterinar lahko v skladu z določbami točke 2.2.2 (c) (ii) Poglavja B Priloge VII Uredbe 999/2001/ES odloži genotipizacijo in usmrtitev z neškodljivim odstranjevanjem za najdlje tri mesece, če je bil prvi registriran primer potrjen med jagnitveno sezono.

(4) Ne glede na drugi odstavek tega člena kozličkov in negenotipiziranih jagnjet ni treba usmrtiti in neškodljivo uničiti, ampak se lahko z dovoljenjem uradnega veterinarja do starosti treh mesecev zakoljejo v klavnici ali za lastno domačo porabo. Premik teh jagnjet in kozličkov z okuženega gospodarstva je dovoljen le neposredno v klavnico na območju Republike Slovenije.

(5) Uradni veterinar lahko za lastno domačo porabo dovoli zakol ovac in ovnov z genotipi NSP1, NSP2 in NSP4 do starosti 18 mesecev.

(6) Za izvajanje točke 2.2.2 (c) (iii) Poglavja B Priloge VII Uredbe 999/2001/ES uradni veterinar v tropih ovac z več kot 50 plemenskimi ovcami, v katerih je zastopanost živali z genotipom NSP1 ali NSP2 manjša od 50 %, ali v mešanih rejah ovac in koz z več kot 50 živalmi na podlagi vloge rejca dovoli, da se usmrtitev in uničenje ovac NSP 3 in koz odloži za dobo do treh let od dneva potrditve prvega registriranega primera. Ovce NSP4 in NSP5 ter ovni NSP2, NSP3, NSP4 in NSP5 se usmrtijo oziroma oddajo v zakol v odobren obrat za zakol drobnice takoj, ko so znani rezultati genotipizacij.

(7) Dokler niso v skladu s točko 2.2.2.(c) Poglavlja B Priloge VII Uredbe 999/2001/ES iz tropa, v katerem je uradno potrjen klasični praskavec, izločene ovce z neodpornimi genotipi in vse koze, ni dovoljeno dajati na trg mleka in proizvodov iz mleka, če so le ti namenjeni za krmljenje prežvekovalcev.

(8) Če je žival, okužena s klasičnim praskavcem, do starosti enega leta bivala na drugem gospodarstvu ali na drugih gospodarstvih, se izvedejo ukrepi za izkoreninjenje klasičnega praskavca le na teh gospodarstvih, na gospodarstvu, na katerem je bil uradno potrjen klasični praskavec, pa le, če je okužena žival na tem gospodarstvu že jagnjila oziroma jarila. Če okužena žival na zadevnem gospodarstvu še ni jagnjila oziroma jarila, je treba v naslednjih dveh letih testirati na TSE vse poginule in pokončane ovce in koze, starejše od 18 mesecev.

(9) Če zemljišča za pašo ne uporablja le en trop, lahko uradni veterinar ob upoštevanju epidemioloških dejavnikov omeji izvajanje ukrepov iz tega člena samo na en trop. Če na gospodarstvu biva več tropov, lahko uradni veterinar omeji izvajanje ukrepov samo na trop, pri katerem je bil uradno potrjen klasični praskavec, če je ugotovljeno, da tropi bivajo ločeno eden od drugega in je verjetnost širitve okužbe med tropi z neposrednim ali posrednim stikom majhna.

17. člen

(ukrepi po potrditvi atipičnega praskavca pri ovcah in kozah)

(1) Uprava uradno potrdi atipični praskavec, ko sta po uradni potrditvi TSE v skladu s preiskavami in postopki iz točke 3.2(c) Poglavlja C Priloge X Uredbe 999/2001/ES izključena BSE in klasični praskavec.

(2) Na gospodarstvu, kjer je uradno potrjen atipični praskavec, je v obdobju dveh let po potrditvi zadnjega primera atipičnega praskavca prepovedan zakol ovac in koz za lastno domačo porabo, starejših od 18 mesecev.

18. člen

(načrt ukrepov)

Podrobnejše izvajanje postopkov izkoreninjenja BSE in TSE ter načini obveščanja ob sumu in potrditvi TSE oziroma BSE so navedeni v »Načrtu ukrepov ob pojavu BSE pri govedu v Republiki Sloveniji« oziroma »Načrtu ukrepov ob pojavu TSE pri drobnici«. Načrta ukrepov sta pripravljena v skladu s predpisom, ki ureja boleznimi živali, in sta dostopna na spletni strani Uprave.

19. člen

(usposabljanje)

Za izvajanje 10. člena Uredbe 999/2001/ES se usposabljanje izvaja po programu usposabljanja, ki je kot obvezna sestavina del načrtov ukrepov iz prejšnjega člena.

20. člen

(status gospodarstva glede klasičnega praskavca)

(1) Preglede iz točke 1.1.3 (d) Oddelka A Poglavlja A Priloge VIII Uredbe 999/2001/ES pred pridobitvijo statusa nadzorovanega tveganja izvajajo odobreni veterinarji.

(2) Vlogo za pridobitev statusa gospodarstva z nadzorovanim ali zanemarljivim tveganjem za klasični praskavec vloži imetnik živali na OU Uprave na obrazcu, ki je dostopen na spletni strani Uprave.

(3) Na podlagi vloge iz prejšnjega odstavka opravi uradni veterinar OU Uprave prvi pregled reje glede izpolnjevanja pogojev iz točke 1.1.3 Oddelka A Poglavlja A Priloge VIII Uredbe 999/2001/ES za podelitev statusa gospodarstva z nadzorovanim tveganjem za klasični praskavec ali pogojev iz točke 1.1.2 Oddelka A Poglavlja A Priloge VIII Uredbe 999/2001/ES za podelitev statusa gospodarstva z zanemarljivim tveganjem za klasični praskavec.

(4) OU Uprave podeli status gospodarstva z zanemarljivim ali nadzorovanim tveganjem za klasični praskavec.

(5) Ne glede na določbe tretjega odstavka tega člena OU Uprave gospodarstvu, ki je vključeno v rejski program in mu je priznana rejska organizacija podelila status odpornosti tropa na ravni I v skladu s potrjenim rejskim programom, podeli status gospodarstva z zanemarljivim tveganjem na podlagi vloge imetnika živali. Vlogi imetniki živali priložijo potrdilo rejske organizacije o priznanju statusa odpornosti tropa na ravni I.

(6) Za izvajanje točke 1.1.3.(f) Oddelka A Poglavlja A Priloge VIII Uredbe 999/2001/ES v zvezi s pridobitvijo in vzdrževanjem statusa gospodarstva z nadzorovanim tveganjem za klasični praskavec ter za izvajanje točke 1.1.2.(f) Oddelka A Poglavlja A Priloge VIII Uredbe 999/2001/ES v zvezi z vzdrževanjem statusa gospodarstva z zanemarljivim tveganjem za klasični praskavec mora imetnik živali:

- **(črtana)**;
- vse poginule živali oddati NVI, ki jih odpelje v obrat za zbiranje trupel poginulih živali;
- pri odvozu trupla poginule ovce ali koze, starejše od 18 mesecev, opozoriti strokovnega delavca NVI, da gre za živali, ki so starejše od 18 mesecev in da ima gospodarstvo status gospodarstva z nadzorovanim ali zanemarljivim tveganjem za klasični praskavec.

(7) Za izvajanje točk 1.1.2.(d) in točke 1.1.3.(d) v zvezi z vzdrževanjem statusa uradni veterinar Uprave enkrat letno opravi redni kontrolni pregled izpolnjevanja pogojev iz drugega odstavka točke 1.1.2 Oddelka A Poglavlja A Priloge VIII Uredbe 999/2001/ES glede statusa gospodarstva z zanemarljivim tveganjem za klasični praskavec ali iz točke 1.1.3 Oddelka A Poglavlja A Priloge VIII Uredbe 999/2001/ES glede statusa gospodarstva z nadzorovanim tveganjem za klasični praskavec.

(8) Uprava vodi in posodablja seznam gospodarstev, ki imajo status zanemarljivega ali nadzorovanega tveganja za klasični praskavec. Seznam tropov s statusom zanemarljivega oziroma nadzorovanega tveganja je dostopen na spletni strani Uprave.

(9) Stroški pregledov iz prvega odstavka tega člena ter stroški vzorčenja in laboratorijskega testiranja na TSE iz šestega odstavka tega člena, ki niso zajeti v letni odredbi, ki ureja izvajanje sistematičnega spremljanja stanja bolezni in cepljenj živali, bremenijo imetnika živali.

[Priloga: Razredi rizičnosti glede na odpornost na okužbo TSE pri ovcah](#)

Pravilnik o nekaterih ukrepih za preprečevanje, nadzor in izkoreninjenje transmisivnih spongiformnih encefalopatij (Uradni list RS, št. [74/13](#)) vsebuje naslednje prehodne in končni določbi:

»21. člen
(prehodne določbe)

(1) Šteje se, da gospodarstva, ki so bila na dan uveljavitve tega pravilnika sedem let vključena v rejski program in so bila na teh gospodarstvih v tem obdobju opravljena predpisana testiranja poginulih živali na TSE ter ni bil potrjen noben primer klasičnega praskavca, izpolnjujejo pogoje za pridobitev statusa zanemarljivega tveganja.

(2) Šteje se, da gospodarstva, ki so bila na dan uveljavitve tega pravilnika tri leta vključena v rejski program in so bila na teh gospodarstvih v tem obdobju opravljena predpisana testiranja poginulih živali na TSE ter ni bil potrjen noben primer klasičnega praskavca, izpolnjujejo pogoje za pridobitev statusa gospodarstva z nadzorovanim tveganjem za klasični praskavec.

(3) Rejci, ki želijo pridobiti status gospodarstva z zanemarljivim tveganjem v skladu s prvim odstavkom tega člena oziroma status gospodarstva z nadzorovanim tveganjem v skladu z drugim odstavkom tega člena, morajo vložiti vlogo za podelitev statusa na OU Uprave najpozneje do 31. decembra 2013. Vlogi priložijo potrdilo rejske organizacije o obdobju vključenosti v rejski program, uradni veterinar OU Uprave pa pridobi podatke o preiskavah in rezultatih preiskav v tem obdobju iz uradnih evidenc v CIS VET.

22. člen
(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o nekaterih ukrepih za preprečevanje, nadzor in izkoreninjenje transmisivnih spongiformnih encefalopatij (Uradni list RS, št. 37/10, 52/11 in 44/13).

23. člen
(uveljavitev)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Pravilnik o spremembi Pravilnika o nekaterih ukrepih za preprečevanje, nadzor in izkoreninjenje transmisivnih spongiformnih encefalopatij (Uradni list RS, št. [37/14](#)) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

»2. člen

Do sklenitve pogodb z veterinarskimi organizacijami za izvajanje nalog odobrenih veterinarjev opravljajo naloge pregledov na kmetijskih gospodarstvih iz prvega odstavka spremenjenega 20. člena pravilnika veterinarske organizacije s koncesijo v skladu z dosedanjimi predpisi.

3. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Pravilnik o spremembah in dopolnitvi Pravilnika o nekaterih ukrepih za preprečevanje, nadzor in izkoreninjenje transmisivnih spongiformnih encefalopatij (Uradni list RS, št. [4/16](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»6. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Pravilnik o spremembah Pravilnika o nekaterih ukrepih za preprečevanje, nadzor in izkoreninjenje transmisivnih spongiformnih encefalopatij (Uradni list RS, št. [63/16](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»3. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Pravilnik o spremembah Pravilnika o nekaterih ukrepih za preprečevanje, nadzor in izkoreninjenje transmisivnih spongiformnih encefalopatij (Uradni list RS, št. [81/18](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»KONČNA DOLOČBA

3. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.